

Kuolemajärven pitäjäjuhla

8.9.2013

Turku

Matti Puhakka

Hyvät karjalaiset ja karjalaisten ystävät

Olen iloinen saadessani tuoda tähän hienoon Kuolemajärven pitäjäjuhlaan Karjalan Liiton tervehdyksen. Karjalaisuus on kautta vuosisatojen rikastuttanut kansakuntamme kulttuuria. Ja sitä karjalaisuuden perinnettä oivalla tavalla korostaa myös tämä juhla ja sen antama mahdollisuus tавata heimon jäseniä.

Jokainen meistä haluaa tuntea juurensa, niin myös heimot, kansat ja koko ihmiskunta. Kaipuu tietää juurensa ja tieto siitä, että tuntee kuuluvansa joukkoon on kasvamassa. Tiede pyrkii etsimään vastausta kysymykseen, mistä elämä maapallollamme on saanut alkunsa, myös etsitään kokonaisen kulttuurien häviämisen syitä. Tästä on hyvänä esimerkkinä se miten tutkijat haluavat etsiä Maya-kulttuurin tuhoutumisen syitä, ei vaan rakennusten mutta myös erityisesti ihmisten rodullisten ja kulttuurillisten arvojen osalta. Täällä Varsinais-Suomessa on hiljan tehty merkittävä kirkkohistoriaan liittyvä muinaislöytö. Tämä hillitön halu tietää ihmiskunnan ja kansakuntien historiasta antaa meille tärkeää tietoa menneisyydestä, mutta ennen kaikkea se antaa rakennusaineita tulevaisuuden rakentamista varten.

Karjalaiseksi vuoden 2011 pitäjäkirjaksi valitsemani ”Paluu muistojen Muurilaan” kertoo monipuolisesti mutta silti vahvasti dokumentteihin perustuen elämästä Kuolemajärven pitäjässä Karjalan Kannaksella. Kirjasta saa mieliinpainuvan kuvan ihmisten iloista ja suruista osana alueen rikasta historiaa. Kirja oivalla tavalla kuvaa alueen aina 1500 luvulle saakka ulottuvaa elämää Suomenlahden kainalossa. Myös kuvaukset siitä luovuttamisen tuskasta minkä talvisota ja jatkosota lopullisesti aiheutti on aika-
laisten kertomuksista vahvasti aistittavissa. Myös sodan jälkeinen Muurila

kehityksineen on löydettävissä kirjasta, samoin kuolemajärvisten sijoittuminen nykyasuinsijoilleen kaikkine vastoin- ja myötäkäymisineen on osa mainion teoksen antia. Vielä kerran onnittelut teille Paluu Muistojen Muurilaan hienosta historiateoksesta ja suurkiitokset sen tekijöille.

Surullista nyt ja kautta ihmiskunnan historian on ollut se, että samalla kun tietoisuus kotiseudusta ja juuristamme vahvistuu niin samanaikaisesti raastuvat keinot joilla kokonaisia sivilisaatioita ja ihmiskunnan perintöä sodan keinoin tuhotaan. Näin tapahtui Karjalaiselle heimolle toisen maailmansodan pyörteissä ja valitettavasti näin on tapahtumassa parhaillaan Lähi-idässä Egyptissä ja Syyriassa. Yhdistyneet Kansakunnat YK perustettiin aikanaan pitämään huolta siitä, etteivät kansakunnat tuhoaisi toisiaan. YK:ssä toimii turvallisuusneuvosto, minkä tehtävänä on varmistaa maailmanrauhan säilyminen ja ihmisten sekä kulttuurien tuhoaminen. Nyt tänään, aivan kuten usein aikaisemminkin, turvallisuusneuvosto on jälleen osoittanut kykenemättömyytensä sille uskotun tehtävänsä hoitamisessa. Myös meidän jokaisen kansakunnan tulisi pystyä varmistamaan se, etteivät hirmuhallitsijat pääse valtaan. Tämä edellyttää jatkuvaa valppautta vaalia demokratiaa ja estää ääriainesten synty ja valtaanpääsy.

Kauhea olisi sellainen skenaario, jossa myös meillä täällä Suomessa terroristisin teoin tuhottaisiin kansallisia arvojamme; demokraattisia oikeuksia, uskonnon ja politiikan vapautta, erilaisuuden hyväksymistä, suvaitsevaisuutta ja toinen toisestamme välittämistä. Juuri niitä arvoja joiden puolesta olemme suomalaisina taistelleet ja yli sukupolvien tärkeinä pitäneet.

Vaikka karjalaisilla menetettyään rakkaan kotiseutunsa olisi aiheutta ollen katkera ja vihamielinen valloittajia kohtaan, tästä huolimatta olemme olleet rakentamassa rauhanajan Suomea ja myös rinnakkaineloa menetetyin Karjalan nykyasukkaiden kanssa. Karjalaisesta heimostamme ylpeänä voimme todeta, että olemme rauhaa rakastava ja sodan kauhut tiedostava rauhan rakentaja.

Karjalaisuus elää voimakasta nousukauttaan, suomalaisten keskuudessa karjalaisuus koetaan positiivisena, iloisena ja vahvaa heimoveljeyttä ylläpitävänä liikkeenä. Kun 1800 vuosisadan loppuvuosina Jean Sibeliuksen, Pekka Halosen, Akseli Gallen-Kallelan ja monin muiden aikalaistensa taiteilijoiden toimesta nostettiin taiteen ja vahvan kulttuurin keinoin suomalaisuutta pystyyn, tapahtui se monessa Kalevalan karjalaisten laulumaiden kulttuurilliseen perinteeseen nojaten. Kansallistunteemme kasvoi karelianismista ja sitä se on monessa vieläkin. Karjalaisuus on ollut tärkeä osa kansallista selviytymistarinaamme. Olemme kunniakkaasti vaalineet perinteitämme, josta teille jokaiselle mukanaolevalle ja edesmenneille sukupolville kuuluu lämmin kiitos.

Karjalaisuus on tänään, aivan kuin se on ollut kautta vuosisatoin, merkittävä osa kansallista identiteettiämme ja vahvuuttamme. Karjalaisuudessa ominta on aina ollut halu huolehtia toinen toisistamme ja tahto rakentaa yhteisestä isänmaastamme hyvinvoinnin tyysijaa; hyvä paikka elää ja asua sekä vaalia rikasta kulttuuriperintöämme. Tätä karjalaista voimavaraa haluamme rakkaassa isänmaassamme jäsentemme ja seurojemme työllä edelleen ylläpitää ja vahvistaa.

On hyvä elää vahvat perinteet tuntien, mutta yhtä tärkeää on aistia missä ja miten kansakunta elää tätä päivää. Elämme vahvaa yksilökeskeisyyttä korostavien arvojen ja uusien tekniikoiden esiin marssittamaa hyperyhteiskuntaa. Erityisesti nuorten todellisuus rakentuu virtuaalimaailmassa tapahtuvien kontaktien kautta. Mitä tämä merkitsee yhteen hiileen puhaltamisen hengelle. Kansallinen vahvuutemme on sitten kansalaissodan rakentunut ihmisten keskinäiseen henkiseen ja fyysiseen vuorovaikutukseen, minkä vahvan yhdessä tekemisen kulttuurin myötä säilytimme itsenäisyytemme toisen maailmansodan pyörteissä ja minkä yhteistyön varaan olemme rakentaneet hyvinvointi Suomen.

Globalisoituneessa maailmassa Suomi tarvitsee tahtoa huolehtia kansalaisistamme tavalla, jolla varmistetaan se, ettei yhteiskunnan turvaverkkojen ulottumattomiin meistä yksikään joutuisi. Tässä ajassa tarvitaan avata rohkeita uusia polkuja, jotka mahdollistavat sen, että voimme osallistua vastaisuudessakin yhteisen isänmaamme rakentamiseen iloisina ja vahvaan vuorovaikutteisuuden perustuvassa yhdessä tekemisen hengessä. Tarvitaan sitä yhdessä tekemisen riemua mitä karjalaisuus on parhaimmillaan suomalaisuuden arvoperustaan omalla kulttuurillaan ja yhdessä tekemisellään antanut.

Tehtävämme on huolehtia siitä, että kansakuntamme arvoperusta vastaisuudessakin rakentuu oikeudenmukaisuuden ja toinen toisistamme välittämisen arvoille. Globalisaatio, sähköinen informaatiotulva ja monet muut aikaamme kuuluvat ilmiöt ovat arkipäivämme tosiasioita, niiden kanssa vaan on opittava elämään. Tärkeää on huolehtia siitä, että demokraattisen päätöksentekoprosessin kautta yhdessä asettamamme tavoitteet tässä nopeasti muuttuvassa ajassa pysyvät ohjenuoranamme.

Karjalan Liiton jäseniä on n. 40 000, mutta jos kaikki ne suomalaiset, joilla edes yksi isovanhemmista on karjalainen, niin voidaan laskea, että jopa viidenneksellä maamme väestöstä on karjalaisia juuria omaavaa. Globalisoituvassa maailmassa päätöksentekijöillä on erityinen vastuu varmistaa, ettei yksikään, usein vuosituhantisia perinteitä omaava, vähemmistökulttuuri katoa. Jokainen kulttuuri ilmiönä on osa ihmiskunnan perimää, henkistä rikkautta. Rikkautta jota on vaalittava antamalla sille elintilaa ja paikka olla osana kunkin alueen valtakulttuuria. Tätä me tietenkin toivomme ja emmekä vaan toivo, vaan edellytämme tapahtuvan myös karjalaisen kulttuurin osalta. Tässä on työtä maamme nykyisten rajojen sisäpuolella, mutta myös karjalaisten heimojen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi, kaikilla niillä alueilla, jossa karjalaiset heimot kulttuuriaan ja omaa äidinkieltään vaalien elävät sekä vaikuttavat.

Usein kysytään mistä tulee se voima, mikä on tehnyt sen, että karjalaisesta kulttuuri on niin vahvana osana suomalaista yhteiskuntaa? Karjalaisen kulttuurin voima näkyy ja vaikuttaa kaikilla yhteiskunnan aloilla läpi koko Suomen maan. Karjalaisten laulussa osuvasta sanotaan: " Ei oo meillä rikkautta, eikä pellot viljavaa, vaan on laulun runsautta kylvämättä kasvavaa." Karjalaisuuden kantava voima, vaikeinakin aikoina, sodan ja rauhan-töissä, on ollut iloisuus, toinen toisistamme huolehtiminen ja vahva yhteen hiileen puhaltamisen kulttuuri, jossa laulu, musiikki ja yhdessä tekeminen ovat olleet elämämme ohjenuorana. Tämä on tarkoittanut sitä, että tänä päivänä Karjalan Liiton toiminnassa karjalaisten edunvalvonnasta toiminnan painopiste on siirtynyt kulttuurijärjestön suuntaan; karjalaisen hienon kulttuurillisen perinnön vaalimiseen ja vahvistamiseen.

Voimme olla iloisia siitä, että lapset ja nuoret ovat alati runsaimmin joukoin mukana viemässä karjalaisuuden viestiä eteenpäin, olemme saaneet yhä useammassa juhlassa nauttia heidän tuomasta positiivisen iloisesta lisästä ja väristä. Tätä iloisen lapsijoukon esiintymisen riemua ei saa unohtaa, vaan sen jatkumisen ja kasvamisen puolesta on tehtävä työtä. On kuunneltava herkällä korvalla sitä mitä lasten ja nuorten toimesta mukana olemisen osalta toivotaan.

Menetetty kotiseutu on monelle evakkoon joutuneelle merkinnyt elämänmittaista koti-ikävää. Tämä koti-ikävä on osaltaan antanut, sadoille ja taas sadoille, voimia jatkaa työtä menetetyn kotiseudun ja karjalaisen kulttuurin ja perinteiden vaalimisessa. Meillä jokaisella on juuremme. Syntymämme jälkeisinä kasvunvuosina saamme, kodista ja kotiseudusta kumpuavien vaikutteiden kautta, vahvan identiteetin, mikä sitoo meidät lapsuuden maisemiin ja sen kulttuuriin. Tästä juuriensa tiedostamisesta on vahvana todisteena luovutetun Karjalan pitäjäseurojen vuosikymmeniä kestänyt muistojen ja kulttuurin vaalimiseksi tehty työ, aivan kuten tämä Kuolemajärven pitäjäjuhla osoittaa. Sukupolvet vaihtuvat, mutta työ menetetyn kotiseudun perinteiden puolesta jatkuu.

Karjalan Liitto elää tai kuolee sen työn varassa, jota pitäjä- ja karjalaisseurat tekevät. Pitäjä- ja karjalaisseuroista muodostuu se toimintojen kokonaisuus, jota Karjalan Liitto on. Jäsenseuroissa tehtävän työn ansiosta liiton jäsenseurojen ja jäsenten määrä on pysynyt vakiona. Noin 2500 uutta jäsentä liittyi joukkoomme viime vuonna, erityisesti nuoret ovat löytämässä karjalaiset juurensa. Pitäjä- ja karjalaisseurojen ansiokkaan työn myötä karjalainen kulttuuri on laajasti tunnettua ja tunnustettua, se on tärkeä osa kansallista kulttuuriamme: osa suomalaista identiteettiä.

Liittokokouskausi on lähestymässä loppuaan. Tulevana keväänä 2014 huhtikuussa on seuraava liittokokous. Liittokokouksen tehtävänä on valita liiton hallintoelimet, mutta ennen kaikkea sen tulee linjata tulevaa toimintaamme. On uskallettava rohkeasti katsoa tulevaan, ajatuksella: kunnioittaen historiaamme otamme rohkeasti askeleen kohti uutta.

Karjalan Liiton toimesta käynnistettiin Evakkoäitikeräys. Tavoitteena on pystyttää sodan runtelemasta Karjalasta evakkoon joutuneiden äitien tekemän työn kunnioittamiseksi evakkoäiti muistomerkki. Evakkoäitien panos perheiden pelastamiseksi sodan jaloista oli uhrautuvaisuudessaan tärkeä osa sitä selviytymistä millä varmistettiin se, ettei karjalaisen heimon jäseniä jäänyt valloittajien ikeen alle. Heidän tekemänsä työ myös Suomen jälleenrakentamisen vuosina loi perustan sille, että karjalaiset hyväksyttiin karjalaisille usein perin vieraisa kulttuureissa. Varmistaakamme osaltamme evakkoäitikeräyksen onnistuminen.

Kansallisena karjalaisten kotina, tai voidaan sanoa jopa ikonina, voimme pitää Karjalataloa Helsingin Käpylässä. Karjalatalo rakennettiin karjalaisten talkoovoimin heimomme yhteiseksi kodiksi. Nyt Heimotalo Oy, joka omistaa Karjalatalon on päättänyt osakeannista, minkä osakeannin kautta kerätään yhtiölle lisäpääomaa, jonka turvin voidaan Karjalataloa kunnostaa ja siten varmistaa se, että talo vastaisuudessakin on heimomme halussa ja käytössä.

Vuosittain pidettävät Karjalaiset kesäjuhlat ovat vuonna 2014 Lappeenrannassa.

Osana Karjalan Liittoa ovat sukuseurat. Sukututkimus on saanut tuhansia ihmisiä etsimään juuriaan, mikä on todella hieno asia. Sukututkimuksen harjoittajien taivaalla on EU-direktiivin musta pilvi. EU:ssa ollaan valmistelemassa direktiiviä, minkä mukaan mm. sukututkimuksessa tulee olla jokaisen tutkimuksessa mainitun henkilön suostumus jos henkilö mainitaan tutkimuksessa. Tämä toteutuessaan aiheuttaa sukututkimuksen toteutamiselle ylitsepääsemättömän esteen sen ja sen vuoksi meidän on tehtävä kaikkemme, että EU:n kaavailema direktiivi saa muodon jolla mahdollistetaan sukututkimuksen jatkuminen.

Karjalalehti.

Rakkaus kotiseutuun ei ole paikkaan ja aikaan sidottua se on tunnetta siitä jostakin, mikä merkitsee elämän ikäistä tietoisuutta juuristamme. Tämän päivän karjalaiset elää eri puolilla synnyinmaatamme, tiedostaen juurensa ja tehden ylpeänä työtä perinteiden siirtämiseksi tuleville sukupolville..

Karjalan Liiton yli seitsemän vuosikymmentä jatkunut työ on ollut yhtä menestystarinaa ja niin uskon sen olevan vastaisuudessakin. Tänäänkin on tarve kantaa vastuuta kansakuntamme aineellisesta ja henkisestä hyvinvoinnista. On paljon aineellista ja henkistä hätää, minkä poistamiseksi tarvitaan sitä samaa kansallista yhtenäisyyden henkeä, mitä sodan jälkeinen karjalaisten evakkojen asuttaminen ja maan jälleenrakentaminen vaati.

Kiitän Karjalan Liiton puolesta tästä hienosta Kuolemajärven pitäjäjuhlasta sen hyväksi työtä tehneitä ja siihen osallistuneita. Toivotan juhlan osanottajille hyvää syyskesää ja terveyttä ja voimia jatkaa työtä karjalaisen kulttuurin hyväksi.